

Barcelona 2 d'abril de 1926

L'Esquella de la Torratxa

ANY XLIX ··· Núm. 2441 ··· 15 cts. ··· Atrassats 30

LA VÍCTIMA DE PASQUA

- Segueix i calla, que per això ets be.

TEATRE CATALÀ ROMEA

Dissabte de Glòria, nit: Debut de l'ENRIC BORRAS, amb la seva gran creació: DON GONZALO o L'ORGULL DEL GEC. Diumenge, a dos quarts de quatre, LA VENTAFOCS. A dos quarts de sis, DON GONZALO o L'ORGULL DEL GEC. Nit, a les deu, LA BONA GENT. Dilluns a dos quarts de quatre, LA VENTAFOCS. A dos quarts de sis, LA BONA GENT. Nit, a les deu, DON GONZALO o L'ORGULL DEL GEC. Veritables èxits de l'ENRIC BORRAS.

Es despatxa a comptaduria.

GRAN TEATRO ESPAÑOL

Avui, divendres, no hi ha funció. Dissabte, tarda, a dos quarts de cinc, EL PARE POSTIS, i LA BORDA. Nit, estrena de la tragi-comèdia barcelonina en quatre actes, dividits en vuit quadros, SANTA MADRONA DE LES DRESSANES o LES PAPELLONES DEL FANG. Diumenge i dilluns de Pàsqua i cada nit: SANTA MADRONA DE LES DRESSANES o LES PAPELLONES DEL FANG.

EDEN

Tarde y noche, las estrellas:

DIANA Y PAQUITA MIRET
y la monumental REVISTA
¡¡SALDONI!!

"Si sols CHLORODONT gasteu
dels queixals mai patireu"

París-París...!

el espectáculo de
OLYMPIA

mañana noche estreno

DICCIONARI

Català-Castellà
&
Castellà-Català

per A. ROVIRA I VIRGILI

Un volum relligat amb pegamoit: Ptes. 15

SASTRERIA I CAMISERIA L'ATLANTIDA

Sant Pau, 56 i 58

BICICLETES
MOTOR

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

PIANOS : FONOGRAFS : DISCS
INSTRUMENTS EN GENERAL

: ARXIU LIRIC I DRAMATIC :

ULTIMES NOVETATS EN MUSIQUES I PARTITURES

CASA GOL

Carrer Sant Pau, 24

ANTONI LOPEZ

— IMPRESSOR —

Treballs comercials de totes
classes : Revistes : Catàlegs
Edicions especials de luxe
Talonaris : Factures, etc., etc.

OLM, 8 :-: TELEFON 4115

◀ BARCELONA ▶

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Setmana Santa

Ens trobem en Setmana Santa.

Diumenge passat fou el Diumenge de Rams. Diumenge de Passió, prelude d'aquesta Setmana Santa. Mai de la vida no havia estat tan ben aplicat això del Diumenge de Passió. Sembla talment que no es tracti de la Passió de Jesús de Nazareth, sinó de la nostra actual passió. Perquè passem una passió molt més terrible que la de Jesús. Al capdavall, Jesús vingué a la terra per a sofrir la persecució dels homes, i tot el que li passà ho tenia no solament previst, sinó que era el justificant del seu pas per la terra. Nosaltres, no; nosaltres hem vingut al món per a passar-nos-la bé i tenir totes les comoditats i fugir de les penes. I ens trobem que fa més de dos anys i mig que no trobem res més que penes. De moment, creguérem que era una cosa passatgera; però ja dura massa. Veus ací, ningú no ho ignora, la nostra gran passió, Per això sembla que aquest Diumenge de Passió sigui una al·lusió a la nostra passió. Altrement, pel Diumenge de Passió es va a beneir la palma. I els que portem la palma del martiri, som nosaltres, i no la fem beneir cada dia perquè cada dia som més beneïts.

I després ha vingut la Setmana Santa amb el Dijous Sant i el Divendres Sant—que és avui—. Aquests dos dies són la gran moixiganga catòlica. Els catòlics s'entreuen als més gran excessos, i els capellans vinga a celebrar-ho i a donar-los peixet perquè els va bé. Demà passat sera Pasqua, i amb la Pasqua s'acaba la Quaresma. Els capellans deuen estar tristos i potser i tot ploren. Per la Quaresma ells es fan un bon bossot. Si sempre fos Quaresma, en un any foren multimilionaris. Però, vaja, amb el temps que dura la Quaresma no en tenen pera fer-se milionaris, però sí per a fer-se rics. Que els catòlics, els dies de Dijous i Divendres Sant, a més a més d'entregar-se al seu fanatisme, ho facin servir per a poder lluir i presentar-se a l'església mostrant les dones uns bons escots, a ells tant se'ls endóna. Tot això significa la seva manera d'enriquir.

I pensar que si no tinguéssim escrúpol ens hauríem fet capellans i ja no hauríem de patir més i àdhuc la nostra passió ens fóra ben passatgera!

P.

UN MATRIMONI DE CONVENIENCIA

Aquests dies, en el món elegant de Barcelona, s'ha promogut un gros escàndol. Un senyor, molt conegut dels cronistes de societat, i quals inicials corresponen a una F. i una P., s'ha casat amb la seva serventa.

Això, com és natural, ha causat una certa estranyesa entre les seves nombroses relacions. Perquè cal dir que la serventa no és bonica, única excusa que podia perdonar el matrimoni.

—Però, per què s'hi ha casat?—li pregunten a F. P. els seus amics.

—Doncs, molt senzill: perquè és estalviadora i mira per la casa. I això, segons diuen, són virtuts de dona casada.

Figureu-vos que quan la última puja del pa, el forner li va dir:

—Des d'avui el pa val cinc cèntims més per quilo.

I sabeu el què va respondre? Doncs això:

—Dongui-me'n un d'ahir!

MUNICIPALS

No, no volem parlar de la guàrdia municipal.

Volem parlar de coses de l'Ajuntament, això sí.

El fet més culminant d'avui—deixem apart el nomenament de la regidora—és el que se'n diu la reorganització del personal. Dilluns es reintegraren al seu lloc tots els funcionaris que desempenyaven càrrecs pels quals no havien estat nomenats. Gent que feia anys i anys que estaven a una oficina i ho feien tan bé com el primer, han tornat a les brigades o a una altra oficina de la qual no en saben res. Es a dir, tots; tots, no. Temps enrera l'alcalde i la Permanent legalitzaren aquells funcionaris que ells cregueren que havien de continuar exercint els càrrecs que ara exerceixen. Tots aquests són els darrerament entrats a la casa i els que s'emmotllen a les circumstàncies. Si això ha dut alguna injustícia, l'alcalde mateix ja ho reconegué per endavant.

Tot això està molt bé. Cal que tothom tingui a les seves ordres gent adepte. Això és llei divina, llei natural i llei positiva.

LA VICTIMA

Durant tot el transcurs d'aquesta setmana, les ànimes cristianes senten una gran compassió i una tristesa immensa per la mort de Jesús, el redemptor de la humanitat.

Comprenem perfectament, i fins el compartim — ja que tots els redemptors són dignes d'afecte i respecte— aquests sentiments. Però tenim un dubte. I un dubte sempre és una cosa molt sèria. Amb un dubte a dintre no es pot viure tranquil, que és la manera com ha de viure tot-hom. El dubte va matar a Hamlet i a Otelo. I que se'ns perdoni, que no volíem fer el savi.

El dubte nostre és el següent: Jesús és la única víctima d'aquesta setmana santa? Creiem que no, la veritat.

Creiem que, per a recordar a Jesús, s'oblida tothom del bé. I això, aquest oblid, és una injustícia. El bé de Pasqua fa llàstima a totes les persones un xic sensibles. És clar que aquesta llàstima no serà obstacle a què, dites persones, se'l mengin en pau i gràcia de Déu.

Nosaltres sentim una infinida pietat per lo que els jueus li feren a Jesús. Però sentim també una infinida pietat per lo que els cristians fan cada any al bé.

Ademés, hi ha una altra qüestió, que és aquesta: a Jesús li quedà el consol de la resurrecció, de la vida eterna. En canvi, al pobre bé no li queda cap consol d'aquests que la Providència ha reservat únicament a les persones.

Al bé el maten per a celebrar la nova vida de Jesús. Encomanem-lo a Déu, pobre bé, que ja s'ho mereix!

VIRAI

ESTAMPES DEL CAMP

Setmana Santa

El diumenge el cel tenia un color blau pàl·lid, tacat de blanc.

Pel davant de la casa, més enllà del pou, més enllà de l'era, s'extén la cinta estreta i pedregosa del camí de l'església. L'església és romànica—com la majoria de les esglésies de Catalunya—i lluny. Des de la casa es veu la torra del seu campanar, a la que els anys donaren un daurat color de pa torrat, i se sent la veu lenta, pausada, plena de son, de les campanes.

A mig matí, pel camí del davant de la casa, han passat els infants d'unes masies veïnes. Les seves veus alegres i les seves rialles han fet que sortís a la porta un home. Aquest home vestia una bata de vellut, llarga fins als peus, es cobria amb una ample boina i tenia un llibre a la mà. Aquest home s'ha posat una mà damunt dels ulls, en forma de visera, per a resguardar la mirada del sol, i amb l'altra mà ha fet un gest suau i amigable als infants.

Els infants duïen grans rames de llorer i palmes daurades, que les mares havien ornat amb penjolls de sucre de color. Era una taca violent i forta la dels infants amb

els seus palmons i rams de llorer, sobre els fons marcit i opac del diumenge.

L'endemà dilluns, tot semblava haver tornat a la vulgaritat, a la monotonia de sempre—fora el que a la casa es menjava de dejuni—, quan, de sobte, una colla de dones, entre les que hi havia també algun home—algun obrer sense feina—, han invadit les comes i boscos que voltien la casa. Aquestes dones, a mitja tarda, se n'han anat cap al poble a esperar el tren que les portaria a la ciutat. Duïen grans garbes oloroses de farigola i romaní. Aquestes herbes les vendrien el dijous i el divendres a la porta de les esglésies de la ciutat.

I tota la ciutat faria olor de camp, de camp humil i silenciós i solitari.

El dimarts, en aquesta setmana més que en cap altra, és una pausa, un dia que hi és per força, que passa disfressat, per a donar més personalitat als demés dies. El dimarts, per a molta gent, sembla no existir. En aquesta setmana no existeix, ja que, ademés de Crist, mor el dimarts.

El dimecres se sent, ja, una sensació anguniosa i dramàtica. Tot obra sobre vosaltres: la lectura, la taula, les converses de les dones que feïegen a la cuina. El dimecres, més que el diumenge amb els seus llorers i les seves palmes, té qualitat de pròleg. Al cap al tard, quan canten les cardines i les bones herbes de la muntanya llencen més olor, i tot té una suau coloració morada, allà al lluny, per entre unes oliveres—que són damunt la terra roja com una ditada de cendra—us semblarà veure, ja, l'ombra meditativa i taciturna de Jesús.

Dijous. Durant tot el matí ha plogut. A estones, de tant en tant, per un esboranc dels núvols, un raig de sol queia com una carena sobre els camps mullats, sobre els arbres que comencen a vestir-se de fulles. Tot té un aire d'adolescència, un extremament sensual, que contrasten estranyament amb la tristesa del record tràgic.

Passejant per aquestes comes, per camps, per aquestes vinyes, sota la pàl·lida lluna de Nizan, en aquesta nit magnífica del Sant Divendres, que Wagner ha fet immortal, se sent com mai, no la dolor per la mort de l'Home, sinó el goig de viure i ésser com un déu en el sí de la Naturalesa que s'extremeix com una humana criatura.

El dissabte, al matí, la veu de les campanes, llençades al vol, i uns trets d'escopeteria, han espantat un vol d'ocells que s'han aixecat en l'aire blau com una sageta.

D'aquesta setmana de passió n'ha quedat, tan sols, una creu de palma i un ram de llorer rera la porta.

LLUÍS CAPDEVILA

L'aboulevardament

No creguin pas que parlem de qualche artefacte perillós. No, senyors; ens referim a la Rambla, la nostra Rambla.

La Primavera anticipant-se sembla invitar-nos piadosament a gaudir els darrers temps del classicisme de la nostra urbs. Prou voldríem en aquestes nits atemperades, quasi càlides, passejar per la Rambla flirtejant amb les reservades que a primera hora gallegen discretament em-

VISCA! OLÉ!

La mantellina, segueix essent la prenda preferida.

parant-se al braç de la mamà; prou voldríem, més tardet, a la sortida dels teatres, dedicar-nos al flirt més honest i també més il·lusori de les nenes emmaridables i amaridades: i encara a darrera hora trobaríem prou interès en el flirteig que s'estableix entre les dones taxi i els croupiers vagants i els "llisca-culleres". Però l'insistent amenaça de destruir aquesta Rambla tan nostra, ens aturdeix un xic. Creiem en l'adagi "Ulls que no veuen, cor que no sent"; si comencem a oblidar-la—perdonin el blasme—, la seva destrucció, quan esdevingui, ens serà menys dolorosa.

Fent-nos aquests raonaments, ens encaminem al districte V, el més hospitalari, el més agitat, el més perillós i, en altres temps, el més divertit. En el Paral·lel passem de llarg. Solament hi ha espectacles en els "conciertos para familias", on predominen els quadros flamencs; a resta estan clausurats, els teatres no funcionen, exceptuant-ne un on treballa en Vallejo, que és una mena de duro sevillà. Potser al carrer Nou? En un concert presenten una revista, on s'exhibeix la caricatura burlesca d'un pagès; passem, més avall una companyia de vodevil madrilenya i... ja som a la Rambla. No volem rompre la consigna, respectem-la un dia, si més no; tornem enrera i entrem en un bar, on la gent no escasseja, però els vetlladors romanen buits, sense servei.

—Aquesta cidra és passada.

—I ara! Com pot ésser que sigui dolenta, si la rebem a diari?

—Doncs, ho és; pica. Ja ho veurà, tàsti-la.

—Ah, ja sé el que vol dir! Es que és feta de pomes agres. No en facin cas.

HISTORIETES PER A PRENDRE UNA COPA(1)

Els petits sacrificis

Aquest és un home gros, amic de la molície i la comoditat. Si fos ric, es passaria la vida en cotxe. Tothom—tothom que no sap dir altra cosa—li diu que li és necessari caminar, que el caminar és tan higiènic i tan bo per a la salut.

Ell escolta les paraules dels que li volen bé, diu que sí, que ja ho farà, que ja caminarà.

Però després, quan ha de sortir de casa, agafa un automòbil.

Però an aquest home tan amic de la molície i de la comoditat li ha passat una desgràcia terrible i que sol passar a tothom, o a gairebé tothom, un dia o altre: li van anar malament els negocis.

Ja no podia agafar automòbils. S'havia d'accontentar amb el tramvia, i amb prou feines tenia diners per al tramvia. No obstant, com era un home bo i sabia que s'ha de donar tot, que s'ha de donar sempre, donava els diners que destinava al tramvia als pobres. I se n'anava a peu, suant i patint.

I Déu—o qui sigui—el va premiar treient-li la panxa antiestètica i donant-li una figura esvelta de liri.

OSCAR

(1) Per a llegir en el temps de beure's una copa.

BAGUET

DE LA DIADA

La senya

Per fi, el galan Jordi assolí l'amor de la bella Esther. Aquella tarda, al te de l'Hotel Ritz, quedarien entesos.

A la nit el marit sortiria a una junta que acabaria a les tres o a les quatre. Era una bona ocasió. Quedaren en què Jordi s'esperaria al carrer, i Esther, quan fos hora de deixar-lo pujar, tiraria daltabaix del balcó un duro. El dring de la moneda era la senya.

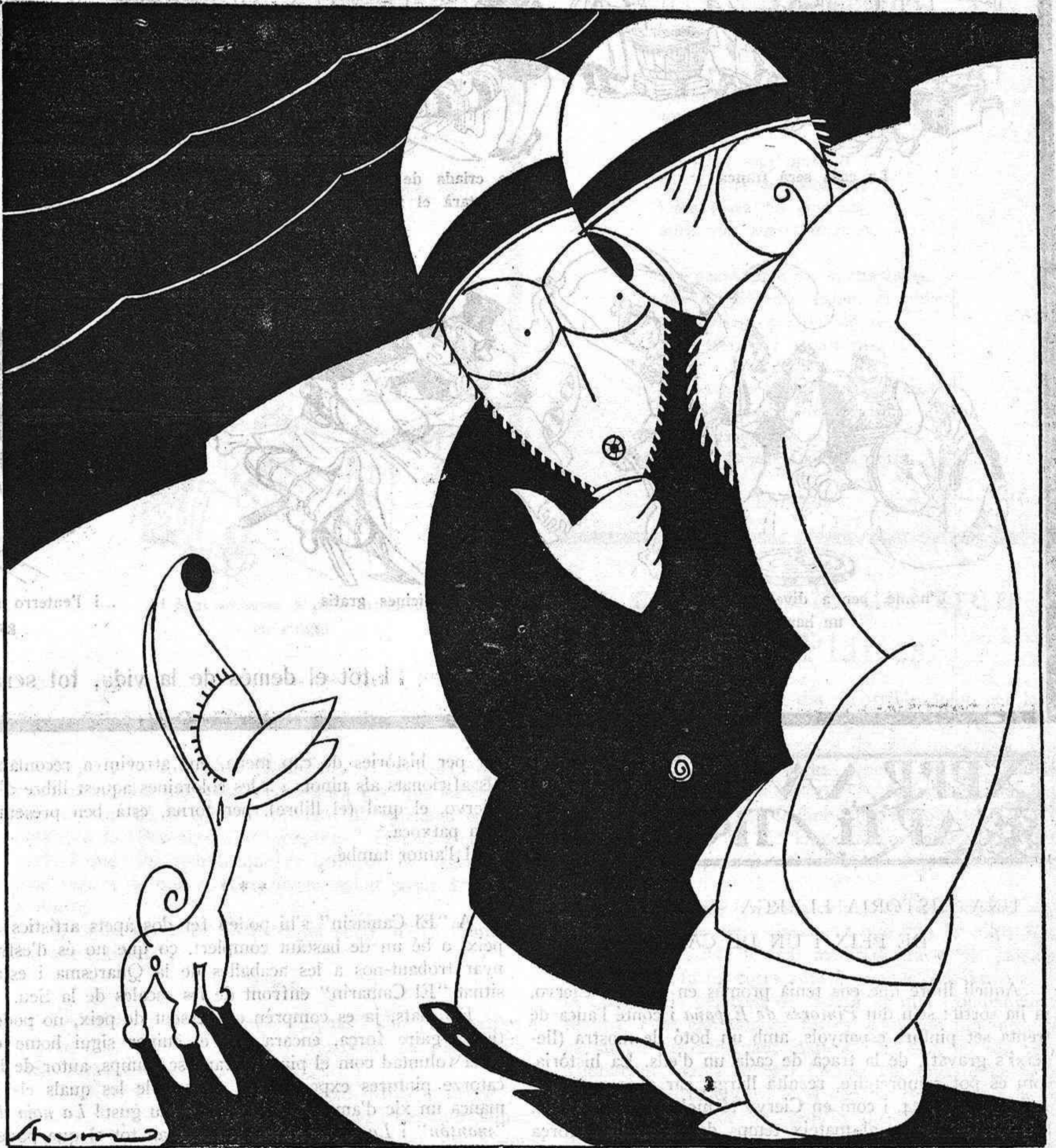
A la nit feia un temps infernal. Plovia a bots i a ba-

rrals. Jordi s'esperava tot impacient i molestat sota el paraigües.

Sortí el marit. Al cap de poc, sentí el dring del duro. Esther l'esperà. Però passaren cinc minuts, deu, un quart, i ell no pujava. Passaren mitja hora, tres quarts, i res. Passà una hora, una hora i mitja, i tampoc pujava.

Quan tota disgustada renunciava a tenir-lo, ell tustà a la porta. Esther li digué de tot.

—Perdona'm—exclamà Jordi—. Hi havia molt de fang i no trobava el duro.

DESPRES D'UNA SESSIO ESPIRITISTA

—T'has divertit?

—Molt! Figura't que a un esperit li han dit: "Si ets Napoleó i estàs aquí, dóna un cop a la taula. Si no hi estàs, dóna-n'hi dos".

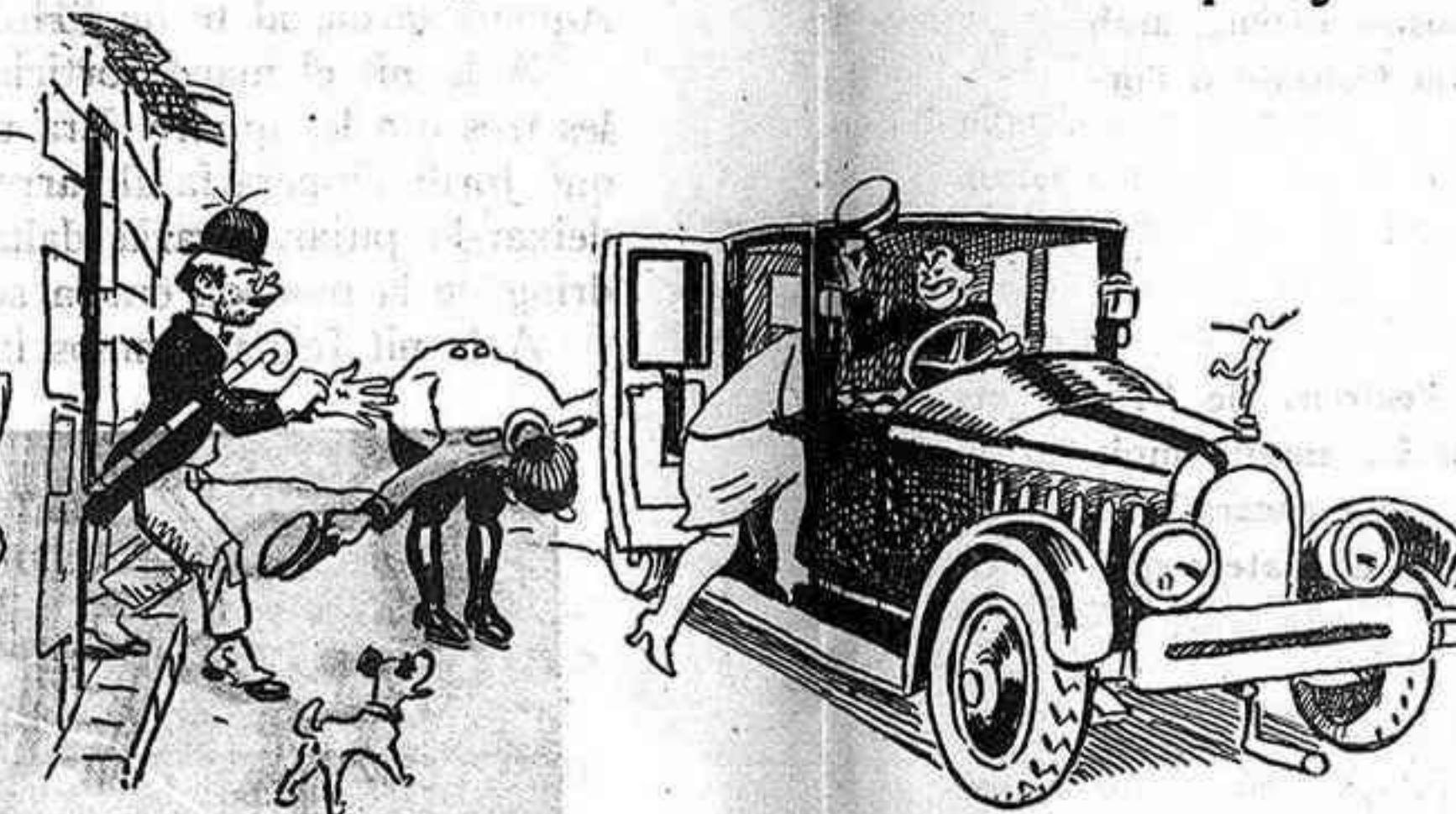
El problema de la vida resolt essent suscriptor de certs diaris espanyols

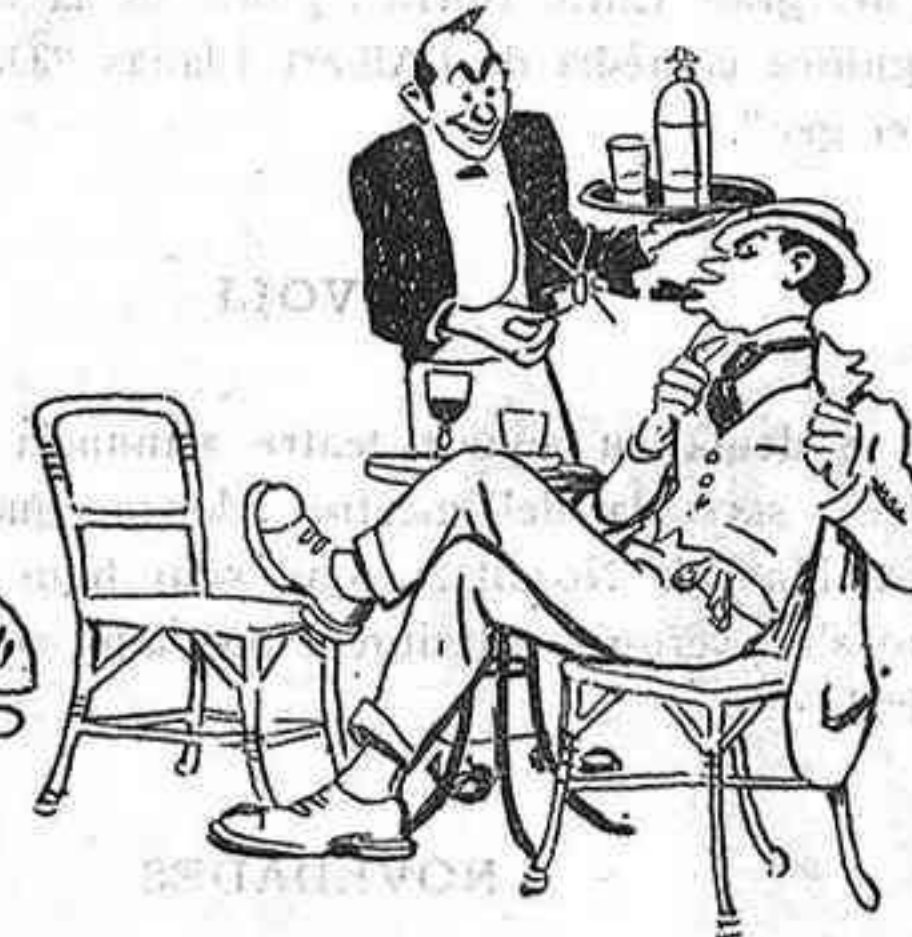
La casa serà franca

Una criada de bones formes us portarà el xocolata al llit

Tindreu auto, franc, sempre a la porta

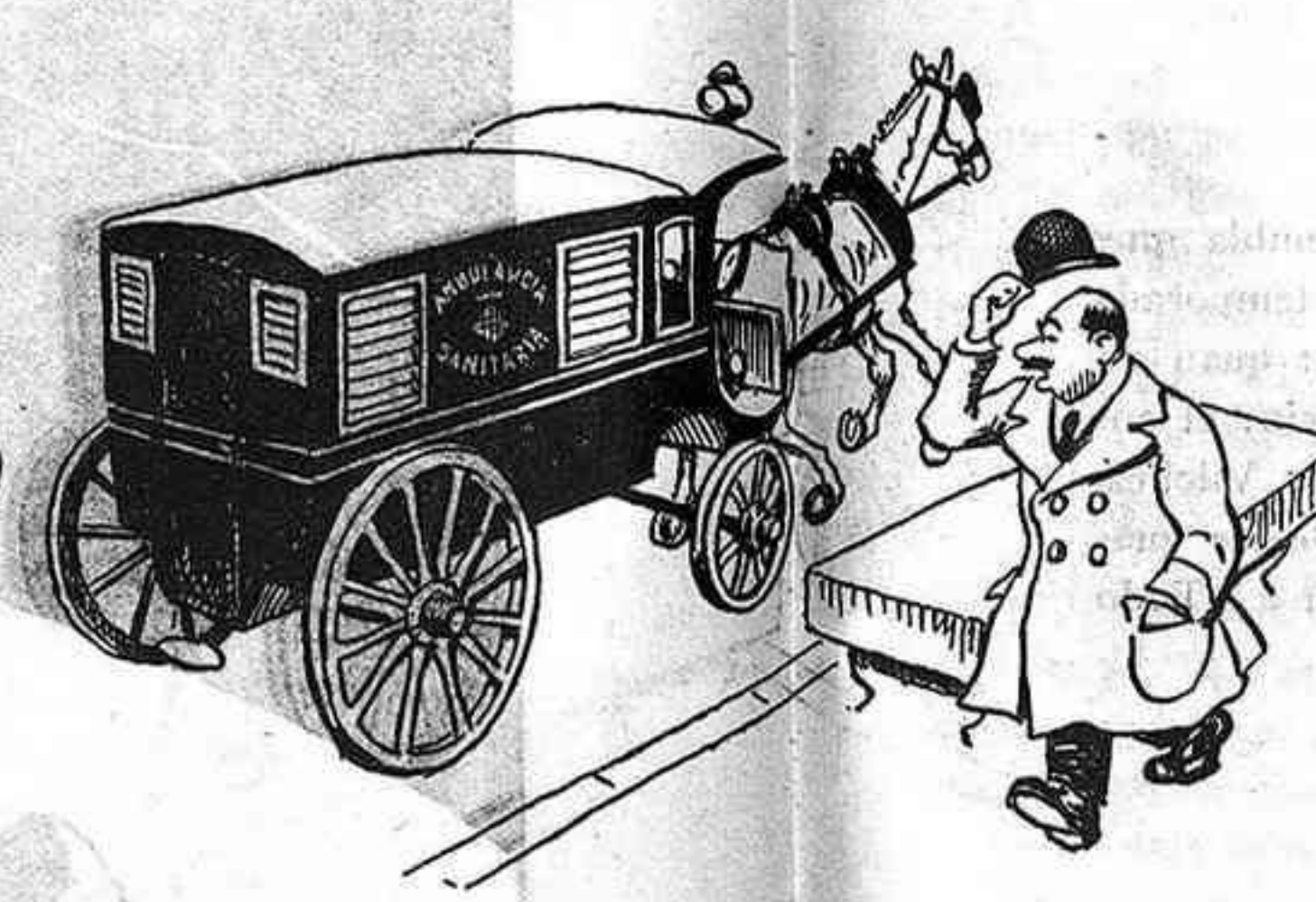
Cafè, copa i puro, pagat

L'home, per a divertir-se, tindrà un harem

Metge i medicines gratis

...i l'enterro serà esplèndid i gratuït

Al forn donaran el pa a tot el qui en vulgui

I tot el demés de la vida, tot serà regalat.

TARRACHA
ARTISTIQUEUNA HISTORIA LLARGA — DOS APETS
DE PEIX I UN DE CARN

Aquell llibre que ens tenia promès en Quimet Ciervo, ja ha sortit: se'n diu *Pintores de España* i conté l'auca de trenta set pintors espanyols, amb un botó de mostra (lleixi's gravat), de la traça de cada un d'ells. La història, com es pot comprendre, resulta llarga, car abarca des de 1480 fins a 1874, i com en Ciervo té molta lletra menuda, li ha posada tota, al mateix temps devé un llibre força interessant, per la gent que fa desfilar per davant del llegidor, obrint la marxa l'Alonso Berruguete i cloent-la el nostre immortal Fortuny.

Encara que en els temps que corren la gent no sol es-

tar per històries de cap mena, ens atrevim a recomanar als aficionats als ninots i a les coloraines aquest llibre d'en Ciervo, el qual (el llibre), per torna, està ben presentat i fa patxoca.

I l'autor també.

A "El Camarín" s'hi poden fer dos àpats artístics de peix, o bé un de bastant complet, ço que no és d'estranyar trobant-nos a les acaballes de la Quaresma i estan situat "El Camarín" enfront de les escales de la Seu.

Els plats, ja es comprèn que essent de peix, no poden tindre gaire força, encara que el cuiner sigui home de bona voluntat com el pintor Francesc Camps, autor de les catorze pintures exposades, a moltes de les quals els hi manca un xic d'amaniment; ei, pel meu gust! *La noia del "mantón"* i *La figura de les flors*, fan tot el que poden per tal de què el seu autor pugui quedar bé; i quasi ho aconsegueixen, val a dir-ho.

En canvi, a ço que ha posat a taula l'escultor Tarrach no li cal escarrassar-se perquè la gent s'hi fixi; es tracta

de sis plats bastant forts (escultures en bronze!), que es recomanen elles mateixes, demostrant que qui les ha modelades sent bé la forma i procura dir quelcom en cada cosa que fa. Per això *La "garçonne"* és una xicoteta que parla i que fins sembla que es bellugui, de vegades, senyal segura de què en Tarrach ha sabut posar-li quelcom a dintre.

Escollint els plats, un hom pot sortir d'"El Camarín" bastant satisfet.

En canvi, a les "Galerías Areñas" s'hi pot menjar a cobert, ben segur de cruspir-se un dinar de Pasqua Florida, fresc, abundós i suculent.

L'Antón Farré, prou conegut pel distingit *savoir faire* amb el qual mapa les dones guapes i elegants damunt el paper, i la seguretat amb què caça al vol des visions del paisatge català, exposa un grapat de pintures a l'oli plenes de llum i d'alegria, que obren les potències i fan venir ganes de córrer món per a veure coses maques, sobretot aquell magnífic llenç que es diu *La immensitat* i

que no s'acaba mai, al qual segueixen de prop una xafo-gosa *Calitxa*, d'un gran realisme, i uns paisatges de *Versalles* i de *Sant Boi* que són d'allò més amics.

Com que el punt flac d'en Farré és el sexe contrari-ri, ens presenta una xicoteta a l'oli que diu que és la primera que ha fet.

Ves a mi que em compta!

C. ARBÓ

Fel y conhort

La que fou en altre temps
dona meva enamorada,
amb un altre aquest matí
contenta s'és maridada.

De totes mes il·lusions
ella fou la més florida,
i ara vessa dol mon cor
mirant-la tantost marcida.

He pensat que els contratemps,
que en el camí sempre es troben
són bàlsam que del no res
fan retornar i aconsolen.

Doncs fóra encara molt més trist
quan la negra mort ens volta,
sens desenganys ni il·lusions
passar d'aquest món la porta.

A. BALDRIS NIN

La catàstrofe del tren de
Les Planes

Dijous Sant de 1925, dia d'horrible dolor per la ciutat! Mentre els catòlics feien de les seves recurrent esglésies, homes sincers, enemics de tota hipocresia, trobaven una mort tràgica sota les runes d'un tren. Hi varen haver 28 morts i molts més de 100 ferits, i la Companyia segueix tan fresca. Si durant aquest últim temps la ciutat havia oblidat un xic la catàstrofe, ahir, recordant la diada de l'any passat, tothom sentí reviuire la dolor pregonia.

Dels fets i de les declaracions de les víctimes supervivents es desprengué clarament que tota la culpa fou de la Companyia, que té mal material, tracta als passatgers com a xaïs i fa les coses amb precipitació desastrosa. Però la Companyia del tren de Sarrià és una Companyia fortíssima, i les companyies fortes, aquí són impunes. Hem passat un any demanant justícia, i no s'ha fet res, res absolutament contra aquesta Companyia causant de la gran catàstrofe i que encara té el cinisme de carregar la culpa al pobre conductor del vehicle, que fou la primera víctima.

Avui, evidenciem un cop més el nostre gran dolor i clamem per a què aquesta recordança general de la catàstrofe serveixi per a demanar la justícia que no s'ha fet en tot un any.

CONCERTS

El dia de l'Anunciació l'"Orfeo Gracienc" donà una bella sessió íntima al seu local. Fou una magnífica manifestació d'art. El distingit folk-lorista en Valeri Serra i Boldú ens parlà, amb la seva competència de les llegendes del vell temps. Després, la cantatriu, senyoreta Pilar Rufí, acompanyada al piano d'en Silveri Fàbregas, cantà obres de Martini, Mozart, Schubert, Wolf, Fauré, Brahms, Cèssar-Franck, Pahissa, Morera, Buxó, A. Mestres, Barbarà i Fàbregas.

Diumenge de Rams al teatre "Eldorado" es donà un concert extraordinari—pura manifestació de l'esperit—per l'"Orfeo Gracienc" i la Mercè Plantada i en Pere Vallribera.

L'"Orfeo Gracienc" cantà les més significades obres dels mestres catalans Morera, Pecavius, Nicolau, Millet, Sancho Marraco, C. Soler, García Robles, Català i M. Blanch. Mercè Plantada i Pere Vallribera interpretaren obres de Schubert, Strauss, Chopín Mussorgsky, Tolrà, Pujol, Lamote de Grignon, Buxó, Garreta i Longàs.

No hem de parlar ara de l'art exquisit de l'"Orfeo Gracienc", de Mercè Plantada, de Pilar Rufí i de Pere Vallribera. Es prou conegut i no cal ja afegir-hi cap paraula.

LICEO

Demà dissabte començarà en aquest teatre la tanda de funcions que té anunciada la companyia italiana que dirigeix Dario Niccodemi. Com ja és sabut, formen part de la companyia artistes tan distingits com la Vera Vergani, en Lupi i en Cimara.

Debuten amb "Se volesse..."—"Si je voulais..."—, una comèdia insignificant de Paul Gerald que a Barcelona hem vist representar a l'actriu francesa Gabrielle Robinne.

ESPAÑOL

"L'amiga, el capritxo i el que paga", és una comèdia de Lluís Verneuil, que, si mal no recordem, en francès porta el títol de "L'amant du coeur". Intervenien en l'acció d'aquesta comèdia—una de les millors, al nostre entendre, de Lluís Verneuil—tres únics personatges, els que indica el títol català. Són els precisos, els que porten la comèdia per on s'ha de portar i diuen tot el que han de dir.

La interpretació molt bé per part de la senyora Casals—que ademés d'una gran actriu, sap vestir-se amb una elegància i bon gust que no té cap més actriu del teatre català—i el senyor Santpere. D'aquest ja no calia dir-ho, ja que tots sabem de sobres el bon actor que és.

ROMEA

Per al benefici de la senyora Xatart—actriu que té tota la nostra admiració i simpatia—en Joaquim Montero escrigué "El bordet de la Bordeta", obra de poques pretensions, però que

fa passar una bona estona als concurrents d'aquest teatre, tan amants del riure i de la barrila.

Per a demà, dissabte, hi ha preparat un aconteixement: el debut del gran Enric Borràs, glòria de la nostra escena, amb la magnífica comèdia de l'Albert Llanas "Don Gonzalo o l'orgull del gec".

TIVOLI

Per a demà en aquest teatre s'anuncia l'estrena de "La Calesera", sarsuela del mestre Alonso, que ha tingut molt d'èxit a Madrid. Nosaltres, que som bons nois—encara ja algú no s'ho cergui—, desitgem que aquí passi el mateix que a Madrid.

NOVEDADES

"La feria de las hermosas". Això és el títol d'una revista que s'estrena demà. Ja en parlarem.

GOYA

S'ha despedit la companyia d'Ernest Vilches. Sembla que, malgrat un homenatge rebut pel distingit actor, la temporada no li ha anat massa bé. I és natural que així sigui: quan no hi han obres, no hi han actors. Cal que se'n convengin: el comediant, sense la comèdia, equival a zero. El senyor Vilches, durant la seva actuació, ha estrenat quatre obres. De les quatre sols una té la necessària consistència: ens referim a "Todo un hombre".

OLYMPIA

Aquí també tindrem revista, transplantada del francès al castellà per l'"Amichatis" i en Gómez de Miguel, i amb la col·laboració d'angleses, franceses, etc., etc. La revista es titula "París-París!!!..." amb tres admiratius i tot. Es veu que no s'estalvia res. Ja els direm com ha anat.

BARCELONA

"La cruz de Pepita" és una comèdia de Carles Arniches, admirable com totes les seves. Plena de tendresa i de gràcia—una gràcia de bona llei—, té totes les característiques, aquesta comèdia, que personifiquen al creador de "Es mi hombre".

NUEVO

Demà dissabte s'inaugurarà la temporada de teatre líric català. La companyia que dirigeix en Llimona comença amb "La Marieta de l'ull viu", la bella obra del mestre Morera. Seguidament s'estrenarà, donant a l'estrena tota la solemnitat deguda, la sarsuela en dos actes "Els soldats de l'Ideal", original de Lluís Capdevila i Víctor Mora, amb música del mestre Martínez Valls. Per aquesta obra estan pintant decorat escenògrafs Batlle i Amigó i Valera i Zabala, mentre la sarteria Paquita està confeccionant el vestuari.

BOB

Els deportes

FUTBOL

L'“Atlètic”, de Sabadell, i el “Júpiter”, per més que facin no poden desfer l'empat al segon lloc de la classificació del Grup B. Diumenge se les varen tenir al camp de Ca'n Ràbi, i com a bons companys, ja que el cas era de no fer-se mal ningú—i això és un dir, perquè de ferits ni varen haver per qui en volia—, s'acabà el partit, la prolongació i la segona prolongació, sens que l'empat volgués desfer-se.

El “Júpiter” va tenir uns moments molt feliços; va estar bona part de la primera ídem amb un gol d'avantatge i tothom ja confiava amb la victòria, i té, vingué l'empat.

A ben segur que si haguéssim pogut sentir els oferiments que des d'aquell moment es feien per banda, per un sol gol, els nostres lectors hi riurien a desdir. I ben mirat, un càrrec a la Federació ja es pot pagar bé.

No hi ha més qui vol figurar, que ho pagui.

* * *

El “Badalona” va donar un altre disgust al “Martinenc”; res que si les coses continuen per aquest camí, el pobre club de Sant Martí ja el veiem a l'estil dels crancs: cap al Grup B.

Sort, però, que encara s'ha de jugar tota una volta del Campionat i poden tenir encara esperances.

Quan menys, esperances per una temporadeta, que ja és alguna cosa; és allò, val més poc que res.

HOCKEY

Els terrassencs estan consternats; no saben pas el que els passa. Mireu que perdre un partit després d'ésser allargat i per un gol a cap, n'hi ha per tirar el barret al foc!

Oi més, quan aquest partit era per al Campionat d'Espanya. Diu que els pobres egarencs quan tornaven, amb la cua entre cames, no tenien ni humor per a fer la brometa acostumada.

Pensar que la malestrugança féu que el partit no es decantés al seu favor, és per fer desesperar a qualsevol. D'aquesta feta, passaran coses grosses.

De totes maneres, nosaltres confiem en un arranjament i que tot quedi a bon lloc.

BOXA

Diumenge passat va ésser un gran dia per a la boxa; al “Mundial Sport” hi va anar molta gent i si ens guiéssim per l'actitud que adoptaren els satisfé el que allí va passar. En Pera, ja prou conegut, va tornar a fer: figa, únicament que

MEZQUITA
ELMER...

JA HA ARRIBAT EL BON TEMPS...

—i els abrigo es diuen adéu!

aquesta vegada ja no va voler boxejar i, és clar, amb tota felicitat va ésser detingut i portat a la “delega”. I és clar!

Al seu lloc hi varen haver de posar un pobre llàtzer que només va tenir temps, en arribar al “ring”, d'estirar-s'hi i fer-hi una petita vecaina.

Després tocà el torn a un francès que es diu Doval i també féu la fi del bon boxador: dos minuts i de cap a les taules.

El públic en va sortir satisfet.

Val més així...

TEIXI

EL PRESENT NUMERO

HA ESTAT VISAT PER LA

CENSURA GOVERNATIVA

En aquesta secció parlarem amb tota atenció dels llibres que ens enviïn.

"Tres parisién".

En aquesta simpàtica revista de modes, que cada mes ens arriba de París, i en el número corresponent a març, la seva directora Mlle. S. P. Joumard, amb exquisidesa i elegància, ens ofereix els últims models de la moda parisenca.

Felicitem de cor a la directora i a la casa Editorial parisenca per la bella obra empresa.

"El teatre del poble", per Lluís Capdevila, amb un pròleg d'Angel Samblancat.

Edicions "La Sirena" acaben de publicar la conferència que en Lluís Capdevila donà a la tribuna de l'"Ateneu Enciclopèdic Popular" sobre "El teatre del poble". Està elegantment editada, formant un fullet de 20 pàgines. A la coberta hi ha una caricatura d'en Capdevila, feta amb mà segura, humor i exactesa per en García. "El teatre del poble" es ven al preu de 50 cèntims. La conferència va precedida d'un pròleg de l'Angel Samblancat.

En aquest pròleg en Samblancat, amb el seu estil vigorós, precís, elegantment tallat, magnífic, assenyala les causes de l'actual decadència del teatre, que és l'adulteració artística que actualment impera. Aquest pròleg és una bella pàgina de l'Angel Samblancat.

La conferència d'en Capdevila és valenta i sincera. Sense rebuscaments literaris, que en una conferència popular serien ben balders i inoportuns, Lluís Capdevila hi aboca la seva singular i personalíssima manera d'escriure. Aquella sinceritat que tants d'elogis li han valgut, es troba en "El teatre del poble". Dient les coses pel seu nom i amb un cop d'ull mes-trívol, diu les tares enormes del teatre que ara tenim i perquè el teatre no està a l'altura que hauria d'estar.

Parlant del públic, diu que el teatre és pel poble i no pels aristòcrates que el converteixen en un saló de reunions. Els rics van al teatre per prescindir del que es representa; les masses populars, en canvi, escolten devotament l'obra i hi riuen, hi ploren i s'hi emocionen.

Fa la diferència entre el teatre de societat i el teatre del poble, que és el veritable teatre. El teatre del poble és el teatre humà, d'emocions, de passions, de pensaments i d'idees, de refinaments artístics, teatre seriós en un mot; el teatre de societat és aquell teatre que es fa a base de quatre frases fetes ben barrejades en un bombo i tretes una darrera l'altra, i segons l'ordre de sortida surt una obra o altra.

A Espanya, el teatre està en plena decadència. No hi ha més que estúpid teatre de societat, perquè els pocs nobles intents que es fan, no tenen èxit. Examina el teatre dels principals autors espanyols, Benavente, Linares Rivas i els Quintero, que col·loca entre el teatre estúpid.

Els actors, diu, estan a l'altura d'aquest teatre. Només se'n salva la Margarida Xirgu.

Finalment, diu la transcendència del teatre del poble i nomena les principals obres d'aquest teatre popular, el veritable teatre.

Com hem dit, és una bona conferència. Valenta, justa, sincera, Veu bé les coses i les sap dir bé i sense embuts. Creiem, estem segurs, que "El teatre del poble" tindrà un gran èxit.

ALPHA

Tenim una regidora.

Qui pogués dur venera o faixíl...

Esperem sentir l'argentina i cervantesca veu de la senyoreta que el bon baró de Viver ens ha donat a la ciutat.

Ara si que qualsevol dia sollicitarem una plaça d'"edil"...

⋈

Probablement s'adquiriran uns terrenys per a matar-hi tota mena de bestiar. Nosaltres, si poguéssim influir, els aconsellariem als senyors consellers, que fessin servir la mateixa Plaça de Catalunya.

Ara rai que hi comença a créixer l'herba.

⋈

El mètode Voronoff sembla que obtindrà molt d'èxit. Mi-llor! Serem molts que canviarem per les de mico, les glàndules que no ens serveixen per a res en diferents ocasions.

Lloat sia el famós doctor que creu que venint del "mono" serem més micos!...

⋈

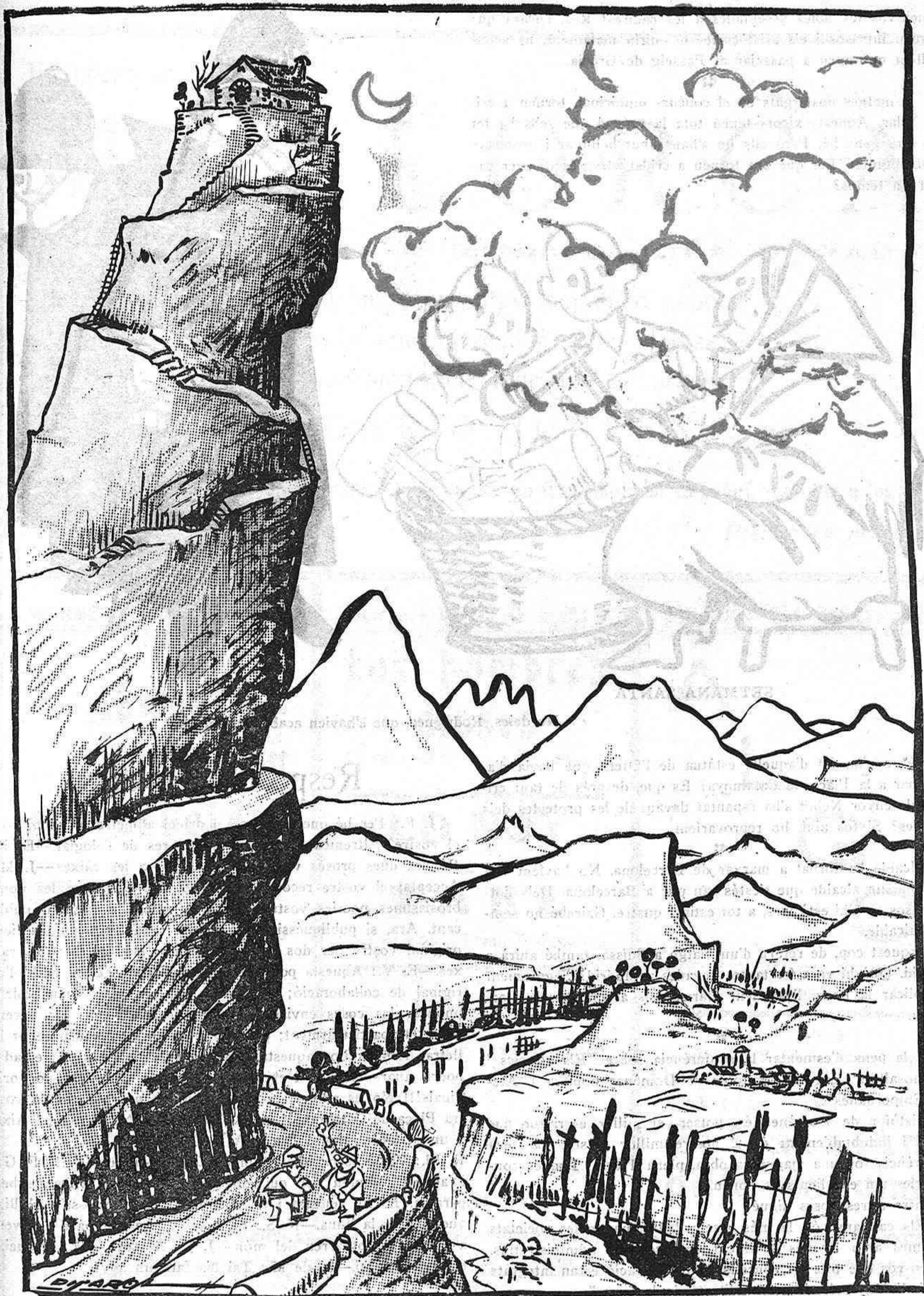
A Atenes una dona, per anar curta, ha estat castigada a reclosament per espai de vint-i-cinc hores. Que vinguin els ateneistes a Barcelona i veuran que aquí, de complir-se llur llei, no hi haurien prous galeres ni presiris...

⋈

Una catàstrofe marinera ha sotragat la catalaníssima vila de Roses. Un naufragi se n'ha endut cinc pescadors, tres dels quals eren els únics sostenedors de les seves famílies. Tot l'Empordà i tot Catalunya ha sentit vivament la tragèdia. Cal que el poble de Barcelona no descuidi aquelles famílies, i que es recordi que Roses ha contribuït a socórrer el poble de Barcelona quan la fúria marinera ha fet la seva presa als homes de mar de la nostra ciutat.

⋈

S'acosta el bon temps—si és que encara no en fa prou. Això vol dir que aviat els aristòcrates podran anar a lluir, al vespre, al Paseig de Gràcia. Un altre cop, la ciutat serà seva. Aquest any, hi aniran amb més satisfacció, perquè la moda del vestit femení és que les faldilles vagin a sobre genoll. Ima-

AL CAMP

—Anava a ciutat a aconsellar-me.
—Quan vulgueu consells, pugueu aquí dalt, que us en donaré.

gineu-vos les noies assentades a les cadires! Res, encara que sigueu intrusos i els aristòcrates us mirin malament, us aconsellem que aneu a passejar al Passeig de Gràcia.

¶ Els metges postergats en el concurs municipal, tornen a cridar. Aquests xicots tenen tota la raó, el que se'ls ha fet no està gens bé. Però ells no s'han sabut bellugar i protestar amb dignitat. Per què ara tornen a cridar, després d'haver callat un temps?

SETMANA SANTA

—No deies, Rodríguez, que s'havien acabat les masses?

Q uè se n'ha fet d'aquella estàtua de l'Otero que havia d'anar a la Plaça de Catalunya? Es que, després de tant cridar, el senyor Nebot s'ha espantat davant de les protestes dels canques? Si fos així, ho reprovaríem.

L 'alcalde ha tornat a marxar de Barcelona. No havíem vist mai un alcalde que s'estés tan poc a Barcelona. Dels dotze mesos se n'hi està tres, a tot estirar quatre. Gairebé no sembla l'alcalde.

I aquest cop, de retorn d'un viatge a Suïssa, també anirà a Madrid. Què hi va a fer tantes vegades a Madrid? Segurament a explicar la bona, l'excel·lent marxa dels assumptes de Barcelona.

V al la pena d'esmentar la conferència sobre "Els clàssics: nosaltres" que en Cristòfor de Domènec donà a l'"Ateneu Empordanès".

Cristòfor de Domènec és, potser, el millor escriptor que tenim i indubtablement és el nostre millor filòsof. La seva conferència fou una magnífica obra, plena d'idees. Poques conferències tan excel·lents es donen.

Entre altres coses digué:

"Els catalans són la més assenyaldíssima de les societats anònimes amb el més carrincló dels consells administratius. I fixeu-vos que tots els consells d'administració estan integrats pels individus més despersonalitzats de la terra."

I que en té de raó!!! Els catalans no som més que això, per desgràcia!

Respostes pagades

J. F.: Per bé que estés, no podríem admetre un elogi com el vostre. Altrement, no volem saber res de l'elogiat.—E. P.: Bé, les dues proses vostres. Una, ja és a les caixes.—J. M.: Acceptat el vostre record d'estiu.—V. C.: Bé, totes les nombrosíssimes poesies vostres. Mica en mica, les anirem publicant. Ara, si publicuéssim una poesia cada setmana, tindríem original vostre per dos anys.—Bagiquet: Bé; ja és a les caixes.—E. V.: Aquesta poesia és massa llarga. Tenim molt d'original de col·laboració; no podem dir, per tant, quan podem publicar les coses enviades.—P. A. de Monistrol: Us vàrem contestar particularment; ens estranya que no hagueu rebut la lletra. Està millor aquesta prosa que les poesies. Arreglada, podrà anar.—Senyor Nebot: Quina mania en enviar-nos originals!!! No us admetrem res. Ja en tenim prou amb la vostra Plaça de Catalunya!—A. C.: No, home! No pot anar! Això a un periòdic infantil o a l'"A B C".—M. V.: R. Ll.: Vostè és un idiota, home! Expliqui-ho al bisbe!—F. G.: D'aquest individu per qui ens pregunta no en volem saber paraula. Es un renegat i un brètol.—A. J.: Torni-se'n al llit, que això és la lluna.—N. S.: Sí, senyor, "La Campana" es ven a París i a tot arreu del món.—J. J.: Al cove.—M.: Segueix el mateix camí.—L. de M.: Tal dia farà un any!

Impremta LA CAMPANA i L'ESQUELLA : Olm, 8, Ciutat

En breve aparecerá

MALLORCA

Album de fotografías de la famosa ISLA DORADA

58 vistas impresas sobre magnífico papel
estucado y encuadernadas a la inglesa,
con una portada tricolor original del artista
OLEGARIO JUNYENT

El libro va precedido de una descripción de la Isla en tres idiomas: Español, Catalán e Inglés

Precio: 12 pesetas

WERNEY D'ORIANI

**¿Quiere V.
ganarse un
sobresueldo?**

Pequeños trabajos
y tareas fáciles con
que aprovechar unas
horas entretenidas y
remuneradamente

UN TOMO 8.º PESETAS, 3

Obra nueva : H. G. WELLS

**Los hombres
dioses**

Un tomo en 8.º Ptas. 5

**LO NOY
de la
MARE**

Preu: 5 pessetes

**Les cent
millors poesies
de la
llengua catalana**

Triades per E. Moliné i Brases
Preu: 2 pessetes

JOAQUÍN M.ª BARTRINA

**A
L
G
O**

COLECCIÓN DE POESÍAS
Pesetas 6

PRONTO
el volumen II de las obras com-
pletas de
SANTIAGO RUSIÑOL
**El Catalán
de la Mancha**

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Cir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no es remet, ademés, 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

1. Tatarat! yo soy el nuncio y gano 6 con todo anuncio.

2. Castañas castañitas! 8 se pierden y calentitas.

3. Fogones a componer! 8 ho de ganar y no perder.

4. Componiendo inajas y lebrillos pierdo 20 con muchos brillos.

5. Sillas a componer! 7 me hacen perder.

6. Cintas agujas hilos pregonando Todo el juego voy ganando.

7. Pescado fresco! en gritar me afano y nada pierdo, nada gano.

8. Sereno soy vigilante y gano 12 canto ó no canto.

9. ¡Qui! bol terra! gritando 10 fillos voy ganando.

10. Pajuelas! ¡tiqueta! v.udo y 13 pierdo enriendo.

11. ¡Amolador de navajas y tijeras! 16 pierdo y 2 de veras.

12. De sartenes estañador 4 me gano con todo.

13. Santos, santicos de yeso! 27 pierdo por eso.

14. Carbon carbon de encinal mire que pierdo 2, vecina.

15. El pocero! el pocero! pierdo 8 y no quiero.

16. De chimeneas desahollador gano 16 con gran primor.

17. Pielos zaleas! zaleas! que pierdo 3 sin peleas.

18. Rosarios, niñas, rosarios! y gano 6 como otros varios.

19. El borratero! el borratero! gano 22 sin plugar dinero.

20. Con mis romances de ciego pierdo 5 y me pego.

21. Manzanas ciruelas! manzanas! 8 pierdo con malas ganas.

22. ¡La naranja valenciana! con ella 8 se gana.

23. Callos y tripas de cerdo! nada gano, nada pierdo.

24. El buhonero bolsa y cepillo! 12 pierden tus bolsillos.

25. ¡Papel de fumar y yeso! pierdo 7 en esta grosca.

26. ¡Ratoneras!.. Bien gritado! que 3 me he ganado.

27. Manteca! manteca fresca! 8 gano con esta pesca.

28. Loza! loza fina de Valencia! 14 gano y no mas: paciencia.

29. El bazarero! el bazarero, señores! 3 gano sin muchos sudores.

30. De la parroquia monacito, pierdo 13 y canto como un grillo.

31. ¡Cascas de melon! 8 pierdo y me quedo pelon.

32. ¡Ved la marmosa bailar! gano... y es ganar!

33. ¡De Málaga la rica batata! 8 gano y en buena plata.

34. El calendario nuevo! 1 gano y no me nuevo.

35. ¡El chufero!... vaya un lerdol! La mitad del juego pierdo.

36. Leña! leña buena y barata! pierdo 10 que no es a tal.

37. ¡Verbas para ensalada! 2 pierdo y no es nada.

38. Faginal! fagina neca! pierdo 17 y... ¡a la Mocal!

39. Vinagre! vinagre muy sano! Que de pierdo ni gano.

40. ¡Fresa! fresa, buena y barata! Gano 3 como una plata.

41. ¡Pollos y gallinas! 2 pierdo y no son namp!nas.

42. ¡Nueces frescas y tiermas! Gano 23; pero... ¡a! mi piernas!

43. ¡Buevos!.. buevos frescos! gano, pero... que frescos!

44. Corredor vendiendo la casa! gano 8: toma... y dáca.

45. ¡Compro hierro, trapos de deshecho! pierdo 3; pero a lo hecho... ¡pecho!

46. Tinta vendiendo todo el día y gano 10... ¡quién lo diría!

47. Limpabotas soy, sin par! Gano 12 y... ¡a la mari!

48. ¡Anunciando la v.uta...! Todo lo pierdo, madrinal.

LOTERIA I AUCA DELS BALADRERS DE BARCELONA

(De una Auca del segle passat)